

NOTA

Programma van maatregelen na proefsleuven

ROESELARE GITSESTRAAT (prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Christof VANHOUTTE

Projectcode: 2017K200

- **Administratieve gegevens**

Projectcode:	2017K200
Naam erkende archeoloog:	Thomas Apers
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2016/00110
Locatiegegevens:	Roeselare Gitsestraat (zie ook plan in bijlage 1, 2 en 3 in verslag van resultaten bureauonderzoek 2016E74 ID545)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	xMin,yMin 61850.9,184925.67 xMax,yMax 62176.9,185509.61
Kadastergegevens:	Roeselare, afdeling 1, sectie A, percelen 750b, 800, 806c, 807a, 808, 826b, 827a, 827b2, 827d2, 829a, 829b, 833d, 834, 835b, 835c, 836b, 837a (zie plan in bijlage 3)
Topografische kaart:	zie plan in bijlage 1 en 2 in verslag van resultaten bureauonderzoek 2016E74 ID545
Begindatum onderzoek:	24/01/2018
Einddatum onderzoek:	23/02/2018
Relevante termen thesauri:	Proefsleuvenonderzoek, Romeins, vroege volle middeleeuwen, houtskoolmeiler, poel, gebouwplattegrond, 20 ^{ste} eeuw
Alle betrokken actoren:	Thomas Apers (erkend archeoloog), Katleen Couchez (archeoloog-assistent), Inge Desmit (technisch medewerker), Christof Vanhoutte (erkend archeoloog)
Betrokken personen buiten het project:	Willem Hantson (RADAR)
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

- **Aanleiding vooronderzoek**

➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek 2017E74 ID545¹.

- **Resultaten vooronderzoek met ingreep in de bodem**

➔ zie het verslag van resultaten proefsleuven 2017K200 ID545².

¹ ACKE B., BARTHOLOMIEUX B., BRUYNINCKX T., VAN DE VIJVER M., 2016.

² ACKE B., BARTHOLOMIEUX B., BRUYNINCKX T., VAN DE VIJVER M., 2016.

- **Gefaseerde uitvoering programma van maatregelen**

Alvorens dieper in te gaan op de resultaten en daaruitvolgende adviezen dient duidelijk gemaakt te worden dat dit onderzoek slechts een deel van het programma van maatregelen bij het verslag van resultaten bureauonderzoek behandelt.

De bestaande hoevegebouwen op het terrein worden namelijk pas gesloopt na het verkrijgen van de vergunning en zullen in een volgende fase ontwikkeld worden, omstreeks 2021. Ze worden op heden bewoond door de pachter. Dit houdt in dat met deze nota slechts aan een deel van de voorwaarden van de verkavelingsvergunning werd voldaan.

Het programma van maatregelen van de archeologienota, en bijgevolg ook de verkaveling, wordt dus in twee fases uitgevoerd. Dit komt op het volgende neer:

- **FASE 1:** De resultaten en vervolgstappen van de eerste fase van het proefsleuvenonderzoek worden neergeschreven in deze nota (programma van maatregelen en bijhorend verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek). De eerste fase van de verkaveling kan pas uitgevoerd worden nadat het programma van maatregelen voor de opgraving is uitgevoerd, zoals hieronder verder wordt uiteengezet. De resultaten van de vervolgonderzoeken worden neergeschreven in een archeologierapport en eindrapport.
- **FASE 2:** De verkaveling van fase 2 kan pas opgestart worden na volgende stappen: in eerste instantie wordt de hoeve gesloopt, waarna het vooronderzoek met ingreep in de bodem kan uitgevoerd worden zoals bepaald in de archeologienota. De resultaten hiervan worden neergeschreven in een tweede nota die door Onroerend erfgoed bekrachtigd dient te worden. Pas na uitvoering van het programma van maatregelen van deze tweede nota kunnen de verkavelingswerken van de tweede fase van start gaan.

Figuur 1 en Figuur 2 geven de afbakening weer van de in de tweede fase te onderzoeken zone. Dit houdt in: de percelen van de hoeve, alsook een gedeelte ten zuiden van de hoeve dat reeds in deze fase werd onderzocht, maar waarvan de resultaten dienen te worden meegenomen in de tweede fase (zie verder).

Binnen deze zone mogen de geplande verkavelingswerken nog niet van start gaan vooraleer aan bovenvermelde voorwaarden werd voldaan.

Figuur 1: Afbakening van de in de tweede fase te onderzoeken zone (hoeve + archeologische vindplaats1). Binnen deze zone mogen de geplande verkavelingswerken nog niet van start gaan.

Figuur 2: Projectie van de in de tweede fase te onderzoeken zone op het verkavelingsplan.

- **Gemotiveerd advies**

➔ Volledigheid van het vooronderzoek

Het gebied dat zal ontwikkeld worden is 87 549m² groot. Het maakt deel uit van een grotere ontwikkeling in de omgeving. De inrichting van het plangebied bestaat voornamelijk uit kavels waarop eengezinswoningen zullen worden gebouwd. De woningen worden niet onderkelderd. De ingreep in de bodem zal dus vooral bestaan uit uitgravingen ten behoeve van de funderingen voor de individuele woningen. Daarnaast zal ook een wegenis worden aangelegd met verschillende nutsleidingen, wat eveneens een aanzienlijke bodemverstoring met zich meebrengt. Het technisch dossier voor de wegenis moet nog worden opgestart, dus een plan met doorsnedes is nog niet beschikbaar. Centraal komt er een groenzone met buffering voor de wateropvang van de verkaveling.

Het gegeven dat het inrichtingsplan groter is dan de zone waarop deze verkavelingsaanvraag betrekking heeft, kan mogelijk verwarrend overkomen, vandaar dat dit hieronder extra geduid wordt. Het grote verschil is dat er aan de totaliteit een invulling werd gegeven (voor de totale zone werd een masterplan opgemaakt), zonder rekening te houden met de eigendomstoestand omdat dit anders tot veel te complexe woningstructuren, of overbodige wegenis zou leiden. Elke verkavelaar of partner kan dan op zijn beurt een verkavelingsaanvraag indienen op zijn stukje van de gehele puzzel (wat dan wel rekening dient te houden met de eigendomstoestand). Dit kan soms voor wat vreemde situaties zorgen, namelijk loten die 'in 2 gesplitst' worden. In werkelijkheid zal dit uiteraard niet het geval zijn, en zal de verkavelingsaanvraag voor deze loten in een latere fase ingediend worden, eenmaal alle gronden verworven zijn, en wanneer het lot dan ook effectief bebouwd kan worden (wat op heden nog niet het geval is voor sommige loten).

Gezien de uitgevoerde bureaustudie de aanwezigheid van een archeologische site niet kon uitsluiten werd overgegaan tot een proefsleuvenonderzoek. Bij dit proefsleuvenonderzoek werd uitgegaan van de onderzoeksvragen zoals geformuleerd in het *programma van maatregelen*. De geselecteerde zone voor vervolgonderzoek binnen het plangebied was ca. 87 549m² groot, welke werd opgesplitst in twee uitvoeringsfases, zoals hierboven beschreven.

In totaal werden 44 NNW –ZZO parallel georiënteerde sleuven uitgegraven.

➔ De aanwezigheid van de archeologische site

Uit het proefsleuvenonderzoek is gebleken dat het plangebied vanaf de vroeg Romeinse periode in cultuur wordt gebracht. Het gaat hierbij om de aanleg van diepe kuilen (zogenaamde houtskoolmeilers) met het oog op houtskoolproductie. De grote hoeveelheid meilers die aangetroffen werden binnen het plangebied en daarbuiten doen vermoeden dat het landschap in de vroeg Romeinse periode erg bosrijk moet zijn geweest. Ter hoogte van zone 2 werden bovendien duidelijke nederzettingssporen aangetroffen uit de Romeinse tijd. Het gaat hierbij om enkele kuilen, grachten, een poel en een huisplattegrond. Rondom deze huisplattegrond bevindt zich een ondiepe greppel die op zijn beurt een houtskoolmeiler oversnijdt. Op basis van het aardewerk en de palenzetting kan de plattegrond in de Romeinse periode gedateerd worden. De ondiepe bewaring van de Romeinse sporen langs noordelijke zijde van het terrein (cf. kuilen 266 en 335) en de scherpe begrenzing tussen bouwvoor en het archeologisch niveau duidt op erosie van de gronden. Ter hoogte van het gebouwplattegrond kon een aanrijkingshorizont opgemeten worden, wat duidt op een goede bewaring van het archeologisch patrimonium ter hoogte van deze nederzettingssresten. (cf. paalkuil 333 ca. 40cm diep bewaard).

Voor de vroege middeleeuwen werden geen vondsten en sporen geregistreerd. Het is vanaf de vol middeleeuwse periode, en mogelijk vanaf de vroege volle middeleeuwen dat het plangebied terug in cultuur wordt gebracht. De aanwezigheid van een gebouwplattegrond, een poel met gracht en enkele perceleringsgreppels duidt op de aanwezigheid van menselijk bewoning. De huidige hoeve, die minstens teruggaat tot de 18de eeuw en zich direct ten noorden van de aangetroffen plattegrond bevond, dient gezien te worden als de her(op)bouw van zijn (vroege) vol middeleeuwse voorloper. Het is in de hierop volgende periode (late en post middeleeuwen) dat het landschap ingedeeld wordt (perceelsgrenzen).

De aanwezigheid van enkele bomkraters, een schuttersput en resten van munitie tot slot duiden op WOII activiteiten op en rond de hoeve.

➔ Waardering van de archeologische site

Uit het proefsleuvenonderzoek is gebleken dat het terrein archeologische resten bevat vanaf de Romeinse periode tot de 20ste eeuw. Vooral de aangetroffen archeologische sporen uit de Romeinse en de (vroege) volle middeleeuwen komen in aanmerking voor vervolgonderzoek. Het gaat hierbij om nederzettingssporen uit zowel de Romeinse als (vroege) vol middeleeuwse periode. De aanwezigheid van Romeinse nederzettingssporen is tot op heden in de directe nabijheid nog niet geattesteerd, deze dienen bijgevolg verder onderzocht te worden in functie van kennisvermeerdering. De

(vroeger) vol middeleeuwse huisplattegrond kan dan weer mogelijk de historiek van de huidige hoeve verfijnen. Verder natuurwetenschappelijk onderzoek op de aangetroffen poelstructuren in combinatie met zowel de Romeinse als de (vroeger) vol middeleeuwse huisplattegrond biedt de mogelijk het toenmalig cultuurlandschap in de directe nabijheid voor het eerst in kaart te brengen.

Daarnaast werden verspreid over het terrein een groot aantal houtskoolmeilers geregistreerd. Naar analogie met de nabijgelegen site Roeselare Honzebrouckstraat, waar bijkomende tussenliggende sleuven werden gegraven om de hoeveelheid en spreiding van de meilers beter in kaart te kunnen brengen, dringt zich ook hier een vervolgonderzoek op.

➔ Impactbepaling

De geplande werken zijn nefast voor het bodempatrimonium. Tijdens het archeologisch vooronderzoek werden sporen aangetroffen uit zowel de Romeinse als de vol middeleeuwse periode. Hieronder wordt het plan van aanpak, kostenraming en de voorgestelde maatregelen beschreven in functie van vervolgonderzoek.

➔ Plan van aanpak

De geselecteerde zones worden onderzocht aan de hand van een vlakdekkende opgraving. Idealiter wordt gewerkt met één groot opgravingsvlak per archeologische vindplaats om een goed ruimtelijk inzicht te behouden tijdens het terreinwerk. Men dient echter wel te vermijden dat het opgravingsvlak langdurig ongeregistreerd blijft en door extreme weersomstandigheden (vb. droogte of overvloedige regen) beschadigd wordt. Indien dit niet mogelijk is, wordt gewerkt in stroken van minstens 15m breed. De grond kan gestockeerd worden op de niet-geadviseerde delen van het projectgebied. Opgravingsvlakken kunnen enkel door zwaar materieel worden betreden eens deze zijn geregistreerd. Aangetroffen structuren worden in hun geheel opgegraven. Indien gewerkt wordt met werkputten en een structuur wordt deels in het vlak aangetroffen, dan dient er lokaal uitgebreid te worden in de volgende werkput om de structuur in zijn totaliteit te kunnen registreren. Couperen van sporen behorende tot één structuur kan pas na registratie van de volledige structuur. Dagelijks is een geüpdatet sporenplan beschikbaar.

Alle graafwerken gebeuren onder begeleiding van minstens één archeoloog en gebeurt laagsgewijs tot op het archeologische niveau. Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Hierop worden geen afwijkingen voorzien. Staalname en conservatie dienen te gebeuren volgens de bepalingen zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk.

➔ Bepaling van de maatregelen en afbakening van de zones

In totaal worden drie archeologische vindplaatsen geselecteerd voor verder terreinonderzoek (zie Figuur 3). Daarnaast wordt verder natuurwetenschappelijk onderzoek op houtskoolmeilers geadviseerd. De uitvoering hiervan wordt in 2 fases opgesplitst. Fase 1 betreft zones die onmiddellijk na bekrachtiging van deze nota kunnen onderzocht worden. Fase 2 kan pas onderzocht worden na de sloop van de hoeve en de uitvoering van het proefsleuvenonderzoek op die percelen.

Figuur 3: Aanduiding van de advieszones voor vervolgonderzoek.

FASE 1 (kan aansluitend uitgevoerd worden)

Afbakening

- **Archeologische vindplaats 2 (zone 1) (zie Figuur 4)**

Bevindt zich ter hoogte van sleuf 15/17. Het gaat hierbij om een zone van ca. 1535m² rondom de (vroeg) vol middeleeuwse poel met ten zuidenwesten hiervan enkele paalsporen en/of kuilen. Belangrijke aandacht dient besteed te worden aan de poel. Een doorsnede op deze minstens 1,40m diep bewaarde poel kan in combinatie met het nodige natuurwetenschappelijke onderzoek (pollenanalyse, macrorestenonderzoek) en eventueel C14 dateringen inzicht geven in het cultuurlandschap ten tijde van deze (vroeg) volle middeleeuwen.

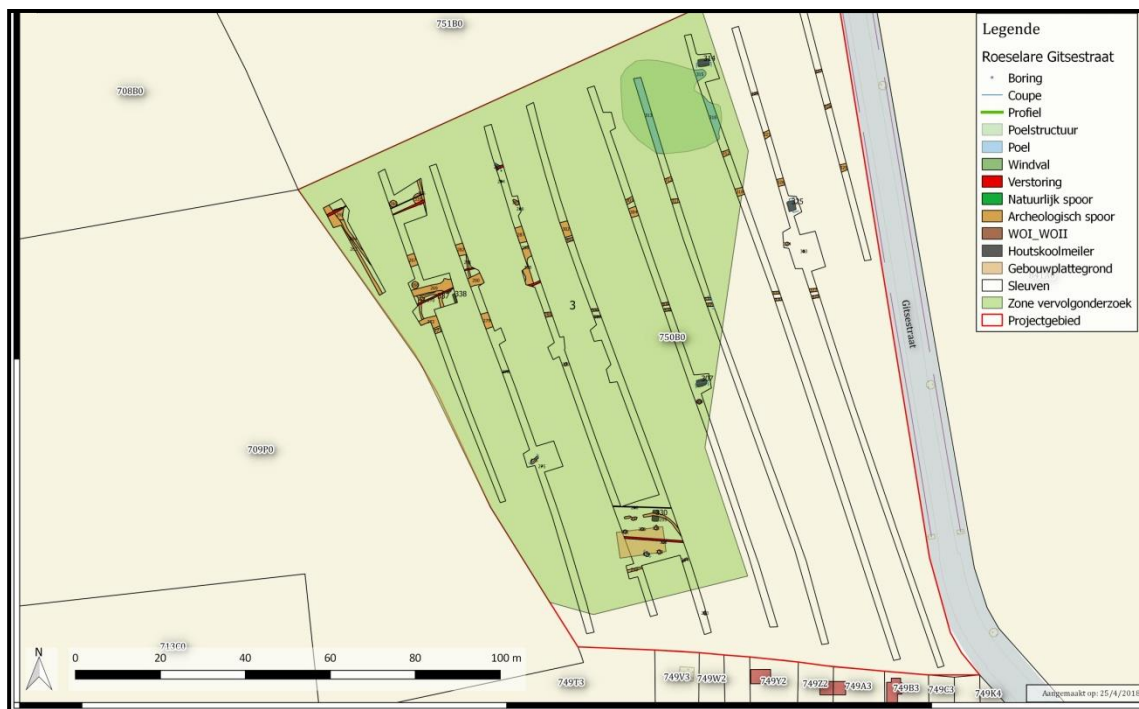

Figuur 4: Detail van advieszone 2.

- **Archeologische vindplaats 3 (zone 2) (zie Figuur 5)**

Betreft een zone van ca. 9050m². Ter hoogte van sleuf 4 en 5 in zone 2 werden de archeologische resten van een éénschepig Romeinse huisplattegrond met omliggende greppel aangesneden. Deze greppel oversnijdt een houtskoolmeiler direct ten noorden van de bebouwing. Ter hoogte van sleuf sleuf 1 tot 3 werden dan weer de resten van een (mogelijk) (vroeg) middeleeuwse artisanale kuil en enkele grachten en kuilen uit de Romeinse periode opgemeten. Ten oosten van deze sporencluster kon een poel geregistreerd worden die op basis van gelijkaardige vormkenmerken als de archeologische resten uit sleuf 2 en 3 ook gedateerd wordt in de Romeinse periode. De kans op kennisvermeerdering bij een volwaardig natuurwetenschappelijk onderzoek op deze poel, gecombineerd met de nederzettingsresten is hierbij erg groot.

Binnen deze zone worden de aanwezige houtskoolmeilers verder onderzocht. Anders dan te Roeselare Honzebrouckstraat worden geen bijkomende sleuven geadviseerd, maar wordt er voor geopteerd in te zetten op de relatie tussen de Romeinse bewoningssporen in zone 2 met de houtskoolmeilers. Indien de poel gedateerd wordt in de vroeg Romeinse periode kan een beeld gevormd worden van het landschap waarin de houtskoolproductie werd uitgevoerd. In het geval dat de poel eerder naar het einde van de Romeinse poel gedateerd wordt, kan mogelijk een beeld gevormd worden hoe het landschap eruit zag na de grootschalige bosontginning uit de vroeg Romeinse periode. Daarnaast kan ook mogelijk het verband tussen de bewoningsresten en de houtskoolmeilers nagegaan worden.

Figuur 5: Detail van advieszone 3.

- **Natuurwetenschappelijk onderzoek houtskoolmeilers**

Naast het onderzoek op de houtskoolmeilers op archeologische vindplaats 3, wordt ook ingezet op verder natuurwetenschappelijk onderzoek op de resterende houtskoolmeilers. Zodoende kunnen deze gekoppeld worden aan de resultaten uit vindplaats 3 en aan gelijkaardig onderzoek uit de omgeving.

Alle houtskoolmeilers en/of bijkuiten werden geregistreerd in vlak en in diepte (met uitzondering van deze die zich binnen de geselecteerde zones voor vervolgonderzoek bevonden). Hierna werd een lengteprofiel geplaatst en werden in het geval van de houtskoolmeilers telkens twee en in het geval van de bijkuiten één emmer bulkstaal van 10L genomen. Gezien het grote aantal houtskoolmeilers is het noodzakelijk een selectie te maken voor verder natuurwetenschappelijk onderzoek. Voorgesteld wordt minstens houtskoolmeiler 154 en bijkuil 156, alsook houtskoolmeiler 203 en bijkuil 204 te dateren door middel van AMS C14 datering aangevuld met anthracologisch onderzoek (houtsoortbepaling). Gezien onderzoek op deze kuilen tot op heden vrij beperkt is, lijkt het aangewezen de link tussen meiler en bijkuil verder in detail te bekijken. Het doel hiervan is na te gaan of er enerzijds een gelijktijdige datering voor zowel houtskoolmeiler als bijkuil kan vastgesteld worden. Indien de dateringen nauw aansluiten, kunnen beide structuren fijner gedateerd worden. In dit opzicht is het belangrijk het anthracologisch onderzoek te laten voorafgaan aan de C14 datering teneinde het oud-hout effect uit te sluiten. Daarnaast kan worden nagegaan of er een verschil is in gebruikte houtsoorten tussen de meilerkuil enerzijds en de bijkuil.

Daarbovenop worden geadviseerd minstens 6 meilers voor zone 1 te onderwerpen aan C14 datering (zie ook tabel 1 en bijlage 13 bij het verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek). Op die manier kan mogelijks een chronologisch verschuivingspatroon worden vastgesteld in de ontginning van het (vroeg) Romeinse boslandschap. De aanwezige meilers in zone 2 worden mee opgenomen in het natuurwetenschappelijk programma van archeologische vindplaats 3.

Structuur	Houtskoolmeiler	Bijkuil	C14	Antracologisch
1	x		x	
31	x		x	
117	x		x	
154	x		x	x
156		x	x	x
180	x		x	
181	x		x	
203	x		x	x
204		x	x	x
216	x		x	

Tabel 1: De geselecteerde houtskoolmeiler/bijkuil met bijhorend uit te voeren natuurwetenschappelijk onderzoek

Vraagstelling fase 1

Archeologische vindplaats 2

- Wat zijn de effectieve afmetingen van de poel?
- Kan er een chronologie herkend worden in de opbouw van de poel?
- Kan op basis van genomen natuurwetenschappelijke stalen iets meer verteld worden over het landschap in de omgeving tijdens de (vroeg) volle middeleeuwen?
- Was het omliggende gebied effectief in cultuur gebracht of eerder bosrijk? Indien het landschap effectief bewerkt/ontgonnen werd: om welke activiteiten gaat het (veeteelt/akkerland) en welke gewassen werden verbouwd?
- Wat is de betekenis van de aangetroffen paalsporen en kuilen ter hoogte van sleuf 17? Kunnen structuren herkend worden?
- Wat is de bewaringsdiepte van de aangetroffen archeologische resten?

Archeologische vindplaats 3

- Wat is de aard van de aangetroffen sporen?
- Wat is de bewaringstoestand hiervan?
- Wat is de functie van greppel 270?
- Kunnen de archeologische resten gedateerd worden in de (vroeg) Romeinse periode?
- Wat zijn de afmetingen van de aangetroffen plattegrond?

- Wat is de bewaringsdiepte van de paalsporen?
- Kan de gebouwplattegrond op basis van aardewerk nauwkeuriger gedateerd worden?
- Wat is de relatie tussen de houtskoolmeilers en de gebouwplattegrond?
- Kan de gebouwplattegrond in verband gebracht worden met houtskoolproductie tijdens de (vroeg) Romeinse periode?
- Is er een chronologische evolutie merkbaar in de aangetroffen houtskoolmeilers.
- Wat zijn de effectieve afmetingen van de aangetroffen poel?
- Kan er een chronologie herkend worden in de opbouw van de poel?
- Kan op basis van genomen natuurwetenschappelijke stalen iets meer verteld worden over het landschap in de omgeving tijdens de (vroeg) Romeinse periode? Kunnen deze resultaten gelinkt worden aan het de houtskoolproductie?
- Was het omliggende gebied reeds in cultuur gebracht of nog (groten)deels bosrijk? Indien het landschap effectief bewerkt/ontgonnen werd: om welke activiteiten gaat het (veeteelt/akkerland) en welke gewassen werden verbouwd?

Natuurwetenschappelijk onderzoek houtskoolmeilers

- Wat is de datering van de meilers? Is er een chronologische evolutie merkbaar?
- Van welke houtsoorten worden resten gevonden?
- Wat kan er gezegd worden over de relatie tussen meilers en bijkuilen?
- Hoe passen de resultaten binnen het algemene beeld van het voorkomen van dit type sporen in de regio?

Schatting totale duur en kostenraming fase 1

De opgravingszones beslaan in totaal ca. 1,5ha. Er wordt geschat dat een ervaren opgravingsploeg bestaande uit 3 archeologen die continu op het terrein aanwezig zijn, het onderzoek kunnen afronden in ca. 40 werkdagen. De kostprijs van het archeologisch onderzoek (exclusief grondwerk, bemaling, werfinrichting en natuurwetenschappelijk onderzoek) wordt geschat op **50 000€** voor veldwerk en **20 000€** voor verwerking en rapportage.

Natuurwetenschappelijk onderzoek en conservatie fase 1

Voor de conservatie en het natuurwetenschappelijk onderzoek worden volgende waarderingen en analyses aanbevolen. Hierbij dient een onderscheid gemaakt te worden tussen:

- minstens uit te voeren analyses: betreft analyses die zeker moeten worden uitgevoerd op de reeds gekende archeologische sporen, om aan een deel van de vraagstelling te voldoen.

- Bijkomende beschikbare analyses: betreft analyses die aangewend kunnen worden op bijkomende archeologische sporen en structuren en indien de minstens uit te voeren analyses niet blijken te volstaan om aan de vraagstelling te voldoen.

Voor het natuuwetenschappelijk onderzoek en conservatie dient een te verrekenen som van **40 000€** voorzien.

- **Minstens** uit te voeren analyses:
 - o 12x 14C-datering (houtschoolmeiler/bijkuil)
 - o 8x antracologisch onderzoek (houtschoolmeiler/bijkuil, minstens op de structuren voorzien in tabel 1 + bijkomende analyses te bepalen naar gelang het aantreffen van bijkomende houtschoolmeilers/bijkuilen en welke op dat moment relevant lijken te zijn voor analyse)
 - o 3x 14C datering (Romeinse plattegrond archeologische vindplaats 3), vrij te kiezen door de veldwerkleider in functie van aanwezigheid houtschool)
 - o 2x 14C datering (vol middeleeuwse poel, indien datering op basis van diagnostisch materiaal onvoldoende blijkt)
 - o 2x 14C datering (Romeinse poel, indien datering op basis van diagnostisch materiaal onvoldoende blijkt)
 - o 4x pollenanalyse (min 400 tellingen per staal) en 2x macrorestenanalyse voor de poel ter hoogte van archeologische vindplaats 2 (vol middeleeuwse poel)
 - o 4x pollenanalyse (min 400 tellingen per staal) en 2x macrorestenanalyse voor de poel ter hoogte van archeologische vindplaats 5 (Romeinse poel).
- **Bijkomende beschikbare analyses** (in kader van aantreffen bijkomende archeologische structuren en indien relevant):
 - o Waardering (naar schatting; nader te bepalen tijdens het onderzoek door de veldwerkleider)
 - 6 VH waardering macroresten
 - 4 VH waardering pollenstalen
 - 4 VH waardering dendrochronologie (indien aantreffen dateerbaar hout)
 - o Analyses en dateringen (naar schatting; nader te bepalen tijdens het onderzoek door de veldwerkleider)
 - 5 VH 14C-dateringen (houtschool)
 - 4 VH analyse macroresten
 - 3 VH pollenanalyses (min 400 tellingen per staal)
 - 4 VH antracologisch onderzoek
 - 2 VH datering d.m.v. dendrochronologie

- Stabilisatie en conservatie
 - 3 VH conservatie

Noodzakelijke competenties van de uitvoerders

De uitvoering van de opgraving ligt in handen van minstens:

- Eén veldwerkleider
 - dient houder te zijn van een diploma zoals omschreven in het archeologiebesluit (artikel 12, 1°);
 - beschikt over minstens 240 werkdagen opgravingservaring, aangetoond via CV, waarvan minstens 120 werkdagen op landelijke sites in de zandleemstreek met aantoonbare kennis van zowel Romeinse als vol middeleeuwse nederzettingssporen.
- Twee archeoloog-assistenten
 - dienen houder te zijn van een diploma zoals omschreven in het archeologiebesluit (artikel 12, 1°);
 - beschikken over minstens 120 werkdagen opgravingservaring, aangetoond via CV
- Eén aardwetenschapper dient op afroep beschikbaar te zijn.

Voor de rapportage wordt minstens de veldwerkleider en een archeoloog-assistent ingezet onder toezicht van de erkende archeoloog.

FASE 2 (uit te voeren na de sloop van de hoeve)

Afbakening

- Archeologische vindplaats 1 (zone 1) (zie Figuur 6)

Betreft een (vroeg) vol middeleeuwse huisplattegrond. Hierbij wordt een zone rondom de plattegrond geselecteerd voor vervolgonderzoek van ca. 950m² met een door de erkend archeoloog vrij te kiezen 200m² rondom deze kernzone.

De hoeve met aanhorigheden zal gesloopt worden na het verkrijgen van de vergunning (ca. 2021) Het gaat hierbij om perceel 833D0 (ca. 4911m²). Rond deze hoeve werd een buffer bewaard van 10m. Deze bufferzone dient mee opgenomen te worden tijdens fase 2 om minstens aansluiting te hebben met de sleuven uit de eerste fase. De proefsleuven worden uitgevoerd zoals voorzien in het programma van maatregelen bij de bureaustudie 2017E74 ID545.

In eerste instantie wordt het proefsleuvenonderzoek op het terrein van de gesloopte hoeve uitgevoerd. Op basis van de resultaten hiervan wordt een advieszone voor vervolgonderzoek geselecteerd. De zone van de middeleeuwse plattegrond dient sowieso opgegraven te worden en gelinkt te worden aan de resultaten van het proefsleuvenonderzoek. Deze resultaten worden neergeschreven in een nieuwe nota die ter bekrachtiging aan Onroerend Erfgoed wordt voorgelegd.

Om de plattegrond in zijn volledigheid te kunnen onderzoeken wordt de opgraving van archeologisch vindplaats 1 bijgevolg uitgesteld tot na de sloop en het uitvoeren van de proefsleuven op de hoeve. De afgebakende advieszone dient daarom gevrijwaard te worden van werken tot na het onderzoek. Hiertoe werd een nieuwe afbakeningsplan opgemaakt met het gedeelte van de hoeve dat nog dient onderzocht te worden aan de hand van proefsleuven en de op te graven zone met de middeleeuwse plattegrond (zie Figuur 1). Dit werd tevens met de opdrachtgever overeengekomen.

Figuur 6: Detail van advieszone 1.

Vraagstelling

Archeologisch vindplaats 1

- Wat zijn de vormkenmerken en opbouw van het middeleeuws gebouw?
- Kunnen er ruimtelijke onderverdelingen herkend worden?
- Kan de gebouwplattegrond op basis van aardewerk nauwkeuriger gedateerd worden?
- Wat is de relatie van kuil 243 met de rest van het gebouw?
- Wat is de relatie tussen de aangetroffen plattegrond en de huidige hoeve? Indien de resultaten van fase 2 gekend zijn: kunnen andere archeologische resten gekoppeld worden aan deze huisplattegrond?

Schatting totale duur, kostenraming en natuurwetenschappelijk onderzoek

Aangezien de op te graven zone nog kan wijzigen op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek onder de hoeve, zowel naar oppervlakte toe als aard van de sporen, zal hier nog geen raming of inschatting natuurwetenschappelijk onderzoek gemaakt worden. Dit dient opgenomen te worden in het programma van maatregelen bij het verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek van fase 2.

➔ Deponering

Het archeologisch ensemble zal gedurende en na het afronden van het onderzoek bewaard worden bij Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster. Na afronding en oplevering van de rapportage wordt het ensemble definitief bewaard bij de bouwheer: Matexi Projects nv, Franklin Rooseveltlaan 180, 8790 Waregem. Bewaring gebeurt conform de bepalingen in de Code Van Goede Praktijk (hoofdstuk 30.2).

185300

185200

MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

- Projectgebied
- Zone fase 2

Aangemaakt op: 27/4/2018

62000

62100

62200